

K-0668

Third Year B. Com. Examination
September/October – 2012
Problems of Indian Economic Development

Time : Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
T. Y. B. Com.	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
PROBLEMS OF INDIAN ECONOMIC DEVELOPMENT	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text"/> 0 <input type="text"/> 6 <input type="text"/> 6 <input type="text"/> 8	Section No. (1, 2,.....): <input type="text"/> Nil
	Student's Signature

- (૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.
(૩) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(૪) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તેના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તરો આપો - ૧૪

- (૧) અગિયારમી પંચવર્ષીય યોજના માટેના નાણા પ્રાપ્તિના સાધનો ક્યાં ક્યાં ?
(૨) “સર્વ શિક્ષા અભિયાન” કાર્યક્રમના હેતુઓ ક્યાં છે ?
(૩) ભારતમાં સંસ્થાકીય કૃષિધિરાણના ચાર સાધનો જણાવો.
(૪) ભારતમાં ઔદ્યોગિક વિકાસની મુખ્ય નકારાત્મક લાક્ષણિકતા જણાવો.
(૫) રૂપિયાની રૂપાન્તરનિયતા એટલે શું ?
(૬) ભારતમાં નાણાપંચે કઈ કઈ ભલામણો કરવાની હોય છે ?
(૭) ભારતે વિશ્વ વેપાર સંગઠન (WTO) ને આપેલી મુખ્ય ચાર બાંહેધરીઓ જણાવો.

૨ (અ) ભારતના આર્થિક આયોજનની સિદ્ધિઓ ચર્ચો. ૭
(બ) કૃષિ ધિરાણમાં ખેતી અને ગ્રામ્ય વિકાસ માટેની રાષ્ટ્રીય બેંક (NABARD)ના કાર્યો વર્ણવી તેની કામગીરીની સમીક્ષા કરો. ૭

અથવા

K-0668]

1

[Contd.....

- (અ) ભારતમાં બેરોજગારીની સમસ્યા હલ કરવા માટે લેવાયેલાં પગલાંઓની અસરકારકતા તપાસો. ૭
- (બ) ભારતમાં માનવ સંસાધનોના વિકાસનો અર્થ અને મહત્ત્વ સમજાવો. ૭
- ૩ ભારતમાં ૧૯૯૦ પછીના સમયગાળામાં થયેલા ઔદ્યોગિક વિકાસનું અવલોકન કરી ઔદ્યોગિક માળખામાં આવેલા હકારાત્મક પરિવર્તનોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

- ૩ (અ) ભારતમાં નાના અને ગૃહઉદ્યોગોનાં વિકાસ માટે લેવાયેલાં પગલાંની સમીક્ષા કરો. ૭
- (બ) જાહેર સાહસોની કામગીરીનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. ૭
- ૪ (અ) વિશ્વ વેપાર સંગઠન (WTO) થી ભારતને મહત્તમ લાભ મેળવવા માટે તમે કયાં સૂચનો કરશો ? ચર્ચા કરો. ૭
- (બ) ભારતના કરમાળખાની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ ચર્ચો. ૭

અથવા

- ૪ (અ) વૈશ્વિકીકરણ એટલે શું ? વૈશ્વિકીકરણને લીધે ભારતીય અર્થતંત્રને થતા લાભો જણાવો. ૭
- (બ) તાજેતરની (૨૦૦૯-૨૦૧૪) રાષ્ટ્રીય વિદેશ વેપાર નીતિના મુખ્ય પાસાં જણાવી ભારતની નિકાસ નીતિમાં આવેલાં ફેરફારોની ચર્ચા કરો. ૭

- ૫ ટૂંક નોંધ લખો - (ગમે તે બે) ૧૪
- (૧) તેરમા નાણાપંચની ભલામણો
- (૨) ઔદ્યોગિક વિકાસ અને પર્યાવરણની ગુણવત્તા વચ્ચેનો સંબંધ.
- (૩) ભારતની જુલાઈ ૧૯૯૧ની ઔદ્યોગિક નીતિ
- (૪) સ્વતંત્રતા પછી ભારતીય અર્થતંત્રમાં આવેલા ક્ષેત્રીય પરિવર્તનો
- (૫) ગરીબાઈના નિર્દેશકો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
 - (2) Question no.1 is compulsory.
 - (3) All questions carry equal marks.
 - (4) Figures to the right indicate full marks of the question.

- 1** Answer the following questions in nutshell : **14**
- (i) Which are the financial resources for eleventh five year plan ?
 - (ii) What are the objectives of "Sarva Siksha Abhiyan" ?
 - (iii) State the four sources of institutional agricultural credit in India.
 - (iv) State the negative features of Industrial growth in India.
 - (v) What is meant by convertibility of a rupee ?
 - (vi) What are the points about which the finance commission has to make recommendation ?
 - (vii) State any four commitments given by India to World Trade Organisation.
- 2** (a) Discuss the achievements of India's economic planning. **7**
- (b) Discuss the main functions of National Bank for Agriculture and Rural Development (NABARD) and evaluate its functions. **7**

OR

- (a) Examine the efficiency of the measures taken to tackle the problem of unemployment in India. **7**
- (b) Explain the meaning and importance of Human Resource Development in India. **7**
- 3** Make an observation of industrial development that has taken place during the period after 1990 in India. Discuss the positive changes occurred in India's industrial structure. **14**

OR

- 3 (a) Evaluate the measures initiated for development of small-scale and cottage industries in India. 7
(b) Critically review the performance of public enterprises in India. 7
- 4 (a) What suggestions will you make for obtaining maximum benefits to India from the World Trade Organisation (WTO) state. 7
(b) Discuss the characteristics of India's tax structure. 7
- OR**
- 4 (a) What is globalisation ? State the benefits of globalisation to Indian Economy. 7
(b) State the salient features of National Foreign trade policy (2009-2014) and discuss the changes in the export policy of India. 7
- 5 Write short notes : (any two) 14
(i) Recommendation of Thirteenth finance commission.
(ii) Relation between Industrial development and quality of environment.
(iii) India's Industrial policy of July 1991
(iv) The sectoral changes occurred in Indian economy after independence.
(v) The indicators of poverty.
-